

(Прес, 12.07.2009)

Министар спољних послова Вук Јеремић већ неколико година важи за личност која у Србији, после председника Тадића, има највећи рејтинг. До тога долази својом енергијом и радом, елоквиентношћу и образовањем, али и појачаном реториком, која му у исто време ствара политичке поене и политичке непријатеље.

И зато од Вука Јеремића тражимо да, поред спољнополитичких, одговори и на нагомилана унутрашња питања, а пре свега да нам у слављеничкој атмосфери поводом годину дана Владе објасни како то да Влада ради савршено, а земља нам је пред економским колапсом.

- Економска ситуација је изванредно тешка. За наше грађане било је тешких момената и раније, али овако изазовну ситуацију не памтимо. И на спољнополитичком плану су се промениле околности. Влада је, ипак, доста учинила на сва три приоритетна спољнополитичка фронта - одбрани територијалне целовитости, убрзању процеса интеграција у ЕУ и успостављању најбољих могућих односа у региону. Многи су мислили да су та три спољнополитичка циља неспојива, али доказали смо супротно. Верујем да бољи посао не би могла да уради ниједна друга влада - каже Вук Јеремић.

Како би Србија изгледала да је пре годину дана добила другачију владу?

- Мислим да би нам било много теже него што је сада. Били бисмо у лошијој и економској и политичкој ситуацији. Били бисмо и много даље од успеха у нашој косовској политици. Ова влада је направила резултате за које не верујем да би неко други могао да постигне.

А како сте ви постигли да од демократског министра спољних послова у Коштуничиној влади постанете националистички министар у влади Мирка Цветковића? Зар то није парадокс?

- У спољној политици није дошло до значајнијих промена након формирања нове владе - задржали смо континуитет. Дошло је до корекција по другим питањима, али спољнополитички приоритети су и у претходној влади биле европске интеграције, одбрана Косова дипломатским средствима и регионална сарадња.

Значи, у праву су они који кажу да спроводите Коштуничину политику?

- То није Коштуничина политика, нити Цветковићева политика. То је јединствена државна политика коју смо утврдили у Народној скупштини. Постоји чврсто опредељење и власти и опозиције за одбрану Косова, за пут у Европску унију и побољшање односа у региону. Различити су степени подршке тој политици од странке до странке, али је начин на који се спроводи спољна политика у овој влади донео много више резултата него у претходној.

Ко је бољи премијер Коштуница или Цветковић?

- Цветковић.

Како се осећате кад чујете да вас зову Коштуница са лаптопом?

- Нисам то чуо.

А да ли сте чули за анкете које кажу да политичке поене скупљате због оштре реторике? Да вам скаче рејтинг чим поменете Јасеновац или издају Мила Ђукановића?

- Ништа што говорим није усмерено ка било чему другом него осим ка испуњавању прецизно дефинисаних спољнополитичких државних циљева. У међународним односима

постоји јако мало простора за индивидуализам.

Али, ви нисте ту када долази Иво Санадер, Божидар Ђелић и даље држи евроинтеграције, председник Тадић прима потпредседника Бајдена... Шта је ваш посао? Јесте ли ви министар за Косово или министар спољних послова?

- Ја сам министар спољних послова Србије, а Косово је објективно најсложенији спољнополитички изазов са којим се суочавамо. Ми нисмо земља глобалних капацитета, а доведени смо у ситуацију да водимо глобалну утакмицу уз веома снажан отпор неких од најутуцајнијих држава света. Према томе, одговарајући на вашу примедбу, рекао бих да је Косово најсложенији спољнополитички изазов са којим се суочавамо, па самим тим одузима највише времена.

Значи, због тога сте запустили остала два приоритета?

- Не бих рекао да је тако. Мислим да смо показали озбиљан напредак и боље резултате него што је било ко очекивао на сва три спољнополитичка фронта.

Зар питање европских интеграција није приликом формирања Владе приказано на много оптимистичкији начин?

- Да будемо потпуно искрени, међународне околности су се промениле. И то не у нашу корист. У оквиру саме ЕУ, ситуација је сложенија него пре годину дана. Ту мислим на постојање политичке воље за даље проширење, последице економске кризе, као и институционалне проблеме у којима се налази ЕУ због немогућности да се ратификује Лисабонски споразум.

Стално истичете да спроводите политику Бориса Тадића, који опет кад спроводи "своју" политику никад не користи вашу реторику?

Нећу на море у Хрватску!

Пише: Вук Јеремић
недеља, 12 јул 2009 21:13

- Сви ми у Влади Србије спроводимо јединствену државну политику приликом чијег формирања одлучујућу улогу игра председник Тадић.

Зашто се закланате иза председника...

- Не заклањам се. Напросто, то је тако. Председник је неприкосновени ауторитет.

Чиме је он то заслужио? Зар ви нисте члан Владе, зар вам шеф није Мирко Цветковић?

- Начин формулисања политике је дефинисан Уставом и законом, а председник републике је добио недвосмислену подршку грађана Србије. Према томе, сви смо у функцији спровођења јединствене политике, у чијем формирању он представља најзначајнију личност.

Да ли вас је недавно на једном партијском састанку напао председник Борис Тадић?

- Није.

Није вас напао или не знате да ли вас је напао?

- Није ме напао.

А да ли сте се изненадили што Иво Санадер само још вас није напао образлажући своју оставку?

Нећу на море у Хрватску!

Пише: Вук Јеремић
недеља, 12 јул 2009 21:13

- То је проблем Републике Хрватске. Не бих да се мешам у унутрашње питање других држава.

Српска и хрватска полиција одлично сарађују на случају Иве Пуканића. Да ли је нормално да полицајци боље сарађују од дипломата?

- Питање полицијске сарадње далеко је растерећеније него питање сарадње у политичком домену. Ми с Хрватском имамо велики број отворених питања. Нажалост, ниједно од њих није до сада затворено упркос најбољој вољи Србије, и бар декларативно, најбољој вољи Хрватске.

Када је реч о сарадњи у области безбедности, пре свега сузбијања организованог криминала, ту је напосто много лакше, јер је у јасном интересу обе стране да се обрачунамо с том опасношћу. Политички и дипломатски, много је теже. Понављам, имамо доста озбиљних отворених питања са Хрватском.

Шта је ваш највећи проблем? У последње време изгледа као да имате јако великих проблема у странци, у држави, али и споља?

- Чињеница је да у међународној арени неке од најутрајнијих земаља имају потпуно различите ставове од нашег по питању Косова. То, наравно, представља прилично велики проблем.

Да ли се некад уплашите да не доживите судбину Доминика де Вилпена, француског министра спољних послова, који је фигурирао као наследник Жака Ширака док се није снажно замерио Американцима?

- Не размишљам на личном нивоу када спроводим политику своје земље. Далеко је важнији успех Србије него индивидуална каријера било ког од нас појединачно.

Шта ако после пет година енергије које сте унели, путована, трошкова не успемо пред Међународним судом правде?

- Тешко је замислити ситуацију да Међународни суд правде одлучи противно принципима на којима је формиран.

Шта ако Суд пресуди у нашу корист. Шта је наша стратегија с Косовом?

- После тога ћемо бити у прилици да лимитирамо број признања на до тада достигнутом броју, као и да блокирамо евентуалну апликацију Приштине за чланство у било којој међународној организацији. Другим речима, оставићемо Приштину у једном замрзнутом, недефинисаном стању, из кога може да изађе само кроз преговоре са Београдом.

Значи то је циљ. Нови преговори?

- Овога тренутка Приштина и они који је подржавају не желе да чују за могућност поновног отварања статуса. Боримо се за стварање околности у којима неће имати алтернативу. То је први циљ. Кад седнемо за сто, све је могуће...

Да нема Косова, Ратка Младића и Хага Србија би постала спољнополитички неинтересантна земља? Као Македонија или Бугарска. Да ли нам у ствари цела ова ситуација на неки начин иде на руку?

- Србија ће сасвим сигурно бити врло релевантна, све док западни Балкан не буде потпуно интегрисан у ЕУ. Али и након тога, Србија ће наставити да игра пресудну улогу у региону.

Чињеница је да нам је проблем Косова отворио многа светска врата. Успели смо да заинтересујемо све државе света за то питање, па сада могу у сваком тренутку да позовем велику већину министра спољних послова на свету. Ту лежи шанса и за нашу

Нећу на море у Хрватску!

Пише: Вук Јеремић
недеља, 12 јул 2009 21:13

економију. Није мала ствар што су нам сва та врата отворена. Можда смо муком и несрећом дошли до тога, али сада је могуће искористити сва та познанства и у неком другом смислу.

Да ли бисте се одазвали на војну вежбу на коју би вас позвао Драган Шутановац?

- Одазвао бих се на сваки позив државе у било ком домену.

А да ли бисте се одазвали на позив да летујете у Хрватској? Мора да сте приметили њихову туристичку кампању?

- Мене лично нису уверили.

Значи, нећете да летујете у Хрватској?

- Мислим да грађани Србије треба да иду на одмор на оно место које је у складу са њиховим, пре свега, материјалним могућностима, али и тамо где се осећају безбедно и где су добродошли.

Да ли то значи да министар спољних послова Србије позива грађане да не летују у Хрватској?

- Ја нисам то рекао.

Односи са Црном Гором?

Нећу на море у Хрватску!

Пише: Вук Јеремић
недеља, 12 јул 2009 21:13

Србија је прихватила спремност црногорских власти за нови дипломатски почетак и чека предлог из Подгорице за новог амбасадора. Интегрални део тог новог дипломатског почетка је по нама и отварање нових дипломатско-конзуларних представништава у Никшићу, Бијелом Пољу и Херцег Новом. Засад нисмо добили позитиван одговор. Надам се да се црногорско руководство није уплашило Србије. Немају чега да се плаше. Ми желимо да увећамо наш конзуларни капацитет у најбољој намери и у складу са међународним конвенцијама. Они могу у Србији да отворе колико год хоће конзулата - објашњава Јеремић.

А са Републиком Српском?

Наставићемо да пружамо сваку врсту подршке која је у оквиру дефинисаних специјалних и паралелних веза које имамо са Бања Луком. Ми немамо ближих на свету од наших сународника из Босне и Херцеговине. Наравно, у потпуности поштујемо суверенитет и територијални интегритет БиХ и све оно што је предвиђено Дејтонским споразумом - каже Јеремић.

Какве су шансе да Обама посети Србију?

- Било би јако добро када би посетио Србију, али плашим се да у овом тренутку постоје значајнији спољнополитички приоритети САД. То што је човек број два америчке администрације посетио Балкан веома је добра порука.

Који су домети те посете. Да ли можемо да очекујемо нову америчку политику на Балкану?

- На томе је потребно радити. Посета потпредседника Бајдена је била врло значајна. Пре свега, због тога што је коначно на највишем нивоу легитимизирана разлика између Београда и Вашингтона по питању Косова. Постигнут је договор да нас то не спречава да сарађујемо у другим областима. Нама је изузетно важна сарадња са Америком. Као што је свакој земљи на свету, малој или великој, богатој или сиромашној, важна сарадња са Америком.

Кад Обама у Москви каже Путину да државни суверенитет мора бити темељ међународног поретка, а Путин онда не спомене Косово, да ли је онда то дволичност и руске политике, која је ову ситуацију искористила око Грузије?

- Не знамо шта је њему Путин рекао. То је ипак било иза затворених врата.

Шта бисте му ви рекли?

- Да делим његов став о важности државног суверенитета. Србија се одувек залагала управо за такве принципе, тако да је добра вест да Америка шаље такве поруке.

Бела шенген листа?

- Очекујемо да ће грађанима Србије бити омогућено да путују у Европску унију без виза, као и да у таквој одлуци неће стајати ништа што би могло да доведе у питање неутрални став Брисела према питању суверенитета и територијалног интегритета Србије.

Шта ако би писало да безвизни режим не важи само за грађане са пребивалиштем на Косову?

- Изузетно је важно да видимо шта ће бити тачна формулација. Али, чињеница да могу постојати и два безбедносна режима у оквиру границе исте државе. Имамо, рецимо, ситуацију да за грађане Велике Британије, који живе на британским острвима, важи безвизни режим са Америком, док за носиоце британских пасоша који живе у неким другим деловима света не важи та привилегија.

Звезда или Партизан?

Нећу на море у Хрватску!

Пише: Вук Јеремић
недеља, 12 јул 2009 21:13

- Звезда.

Обама или Путин?

- Путин.

Четници или партизани?

- Партизани.

РТС или Б92

- РТС.

Косово или ЕУ?

- И Косово и ЕУ.

Авион или "ауди"?

- Авион.

Шутановац или Дачић?

Нећу на море у Хрватску!

Пише: Вук Јеремић
недеља, 12 јул 2009 21:13

- Обојица.

Гуча или Егзит?

- Оба.

Десничар или левичар?

- Левичар.

Исток или Запад?

- Ни на Исток ни на Запад.

(Разговарао Вељко Лалић)